

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Extrauaga[n]s loa[nnis] xxij. Sancta Romana.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

hoc in tempore asserant esse completum: quod hactenus (vt ipsi somniāt) obiectum fuerat, immo prorsus extinctum.

Multa sunt alia, quæ ibi presumptuosi homines contra coniugij venerabile sacramentū garrere dicuntur: Multa quæ de cursu temporum, & fine sæculi somniant, Multa quæ de Anthichristi aduentu, quæ iam instare asserunt) stibilibi vanitate diuulgāt. Quæ omnia quia partim hæretica, partim infana, partim fabulosa cognoscimus, dānanda potius cum suis auctoribus, quā stylo prosequenda, aut refellenda censemus.

Et quia post prædicta adhuc insurrexit puerla quædam eorum Begardorum, & Beguinorū congregatio, incidentium in errores, & hæreses leuiter supra dictas: ideo idem dominus noster Papa Ioan. xxij. damnauit istam congregationem, & statum eorum per consimilem constitutionē quæ incipit: Sancta Romana, tenoris sequentis.

3 Extrauagans Ioannis xxij. qua Begardi, & Beguini damnantur.

Sancta, Romana, atque vniuersalis Ecclesia, cui auctore Domino licet immeriti præsidemus, sicut religiosa, & pia vota benigno favore prosequitur, sic supertuosos conatus insolentium hominū detestatur: videlicet ne sub ouina pelle gregem Dominicum truculentia lupi rapacis inuadat, sub pietatis imagine virus hæreticæ prauitatis obrepāt, & sub prætextu conuersationis angelicæ incautis mentibus spiritus malignus illudat. Cuius rei gratia factis est canonibus interdictum, ne aliquis nouū ordinem aut religionē inueniat, vel habitum nouæ religionis assumat. Sed qui cūq; ad religionem venire voluerit, ingrediatur vnā de religionibus approbatis. Nonnulli tamen profanæ multitudinis viri, qui vulgariter Fraticelli, seu Fratres de pāpere vita, ac Bizochi, siue Beghini, vel alijs nominib. nuncupantur in partibus Italiæ, necnō in insula Sicilia, Comitatu prouinciæ, Narbonen. & Tholosan. ciuitatib. & diocesis, & Prouincijs, alijsq; diuersis cismarinis, & vltamarinis partibus contra dictos canones habitū nouæ religionis assumere, congregationes & conuenticula facere, & superiores sibi ipsi eligere, nos, aut nominibus alijs appellāt: plurimos ad eorum sectā recipere, loca etiam de nouo construere, seu constructa recipere, in

† Habetur in ter extrauag. io. xxij. tit. de reli. dom. hęc autē imprecisa est iuxta veritatem ipsiusmet cōstitutionis originalis, quā habuimus sub pendenti plūbo.

A quibus habitant in communi, publicè mēdicare, quali eorum secta foret vna de religionibus per Sedem Apostolicam approbatis, temeritate damnabili præsumpserunt, & præsumunt etiam incessanter.

4 Et vt ipsorum error, veritas, & impietas, religio reputetur: Plurimi eorum regulam ordinis fratrum Minorum, quam sanctus Franciscus instituit, se profiteri, & ad litteram obseruare constringunt: quam sub obedientia Generalis, vel Prouincialium Ministrorum ipsius ordinis nõ morentur. Præterdentes se à sanctæ memoriæ Cœlestino Papa V. prædecessore nostro, huiusmodi status seu uitæ priuilegium habuisse, quod tamen etiam si ostenderet, non ualeret: cum bonæ memoriæ Bonifacius Papa VIII. prædecessor noster, ex certis causis rationabilibus omnia priuilegia ab ipso Cœlestino prædecessore concessa, quæ per ipsum Bonifacium non contingeret approbari, uirib. penitus uacauerit, dictumque uitæ priuilegium non inueniatur per eundē Bonifacium approbatum. Quidam autem eorum dictum habitum, & uiuendi ritum à quibusdam Episcopis, seu eorum superioribus, uel alijs Ecclesiarum Prælati se recepisse prætendunt, quos nec eis recipere, nec prædictis Episcopis, uel eorum superioribus, seu alijs Ecclesiarum Prælati concedere licuit contra formam Concilij generalis.

5 Nonnulli etiam ex ipsis asserentes se esse de Tertio ordine beati Francisci penitentium vocato, prædictum statum, & ritum eorum sub uelamine talis nominis saragūte palliare, cum tamē in regula ipsius Tertij ordinis, talis uiuendi ritus nullatenus sit coactus. Et quia in errorum barathrum facilliter ruunt, qui conceptus proprios Patrum definitionibus anteponunt, ipsorum quam plurimi sicut fide digna relatione percipimus, à ueritate catholicæ fidei deuiantes, ecclesiastica sacramenta despiciunt, & errores alios student multipliciter seminare. Cum itaque talium damnanda temeritas in eiusdem fidei detrimentum, & fidelium scandalum, præfati Minorum, & aliorum ordinum opprobrium, & etiam suarum, & aliarum multarum animarum perniciem redundare noscatur: Nos lectam, ritum, & statum huiusmodi: Non obstantibus præmissis eorum excusationibus.

nib. quas friuolas reputamus, & quicquid per eos cōmuniter, vel diuifim, sub religionis, conuentus, collegij, seu congregatiōnis nomine, vel colore attētatū extitit, vel exiſtit, de fratrum noſtrorum cōſilio, auctoritate Apoſtolica, nullius fuiſſe & eſſe decernimus firmitatis: & quatenus de facto proceſſerunt, de cōſilio & auctoritate præmiſſis, reuocamus omnino, ac perpetuæ prohibitioni ſubijcimus, & ab Eccleſia Dei penitus abolemus. Eiſdē perſonis, & alijs quibuscunq; ſub pœna excōmunicatiōnis (quā eas ſi ſecus fecerint, incurrere uolumus ipſo facto) iniungentes expreſſe: ne ſtatū, ſiue ſectā, & ritum huiuſmodi ab ipſis aſſumptum, ſectetur ulterius, vel ipſum de nouo aſſumere quoquomodo præſumāt. Epifcopoſ quoq; & corū ſuperiores, & etiā alios Prælatos quoſcūque, qui prædictis perſonis, uel alijs ritum viuendi, & habitum ſu prædictos, præter ſpeciale Apoſtolice ſedis auctoritatem, deinceps cōceſſerint, prædictæ excōmunicatiōnis pœnæ ipſo iure decernimus ſubiacere. Dignum eſt enim ut adulterinas plantationes, quas nō pater cęleſtis, ſed humanæ temeritatis audacia plātat, Apoſtolici culminis cenſura diuelſat, nec patiatur in agro Dominico peruerſe cōgregatiōnis uepres excreſcere, cui prius eſt diuina opitulante gratia, uirtutes ferere, ac uitia radicibus extirpare. Nul- li ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ reuocatiōnis, ſubiectionis, abolitionis, uoluntatis, iniunctiōnis & conſtitutiōnum infringere, uel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat. Auinion. iij. Kalen. Ianuarij, Pontificatus noſtri anno Secundo.

COMMENT. XLI.

Hereses & errores Hærici de Sena. Hic Henricus ſicut conſtat ex extrauaganti domini Ioannis xxij. incipit. Glorioſam Eccleſiā, quæ in fine huius operis eſt impreſſa inter litteras Apoſtolicas pro officio ſanctæ Inquiſitiōnis, uocabatur Henricus de Sena. Emerſit autem Henricus in ipſo ſtatim initio Pontificatus Ioannis xxij. ad annos Domini MCCCXVI. ut clarius ex his, quæ paulo poſt dicemus, apparebit.

Qui fratrum à communi ſtatu ordinis, &c. hic locus in omnibus codicibus erat penitus deprauatus, ita ut nullus omnino ſenſus poſſet ſapius col-

A ligi: nos tamen ex reſponſione EymERICI ita emendauimus ut eſt impreſſus.

C Ad hanc reſpondemus, quod poſt condemnationem prædictarum duarum hæreſum, &c. factam in conſtitutiōibus, Cum inter nonnullos. & Quia quorundam mentes. quamplures fratres, &c. Non uideo quomodo poſſim tueri EymERICUM dicentem hoc loco multos Fratres Minores, hoc eſt, Fraticellos ſibi cōſtituiſſe Miniſtrum Generalem Henricum de Sena, poſtquam dominus Ioannes xxij. edidit conſtitutiōnes incipientes. Cum inter nonnullos. & Quia quorundam. & propterea inſuper editam fuiſſe conſtitutiōnem incipientem, Glorioſam Eccleſiam. per quam Fraticello-

B rium errores pariter condemnauit, ac eos capi mandauit, non inquam uideo, quomodo eum tueri poſſim, cum conſtat apertiffime, ex tempore, quo publicatæ ſeu datæ ſunt prædictæ extrauagantes, illam quæ incipit: Glorioſam Eccleſiam. editam fuiſſe Pontificatus domini Ioannis xxij. anno Secundo, decimo Kalendas Februarij, quod tempus ut in commentario proxime præcedentis quæſtiōnis late diximus, incidit in initium anni Salutis MCCCXIX. conſtitutiōnem uero incipientem, Cum inter nonnullos. publicatam fuiſſe anno ſeprimo Pontificatus Ioannis xxij. hoc eſt, anno Domini MCCCXXII. & illam, quæ incipit, Quia quorundam. editam fuiſſe Pontificatus eiusdem Ioannis anno Nono, id eſt, Anno Salutis MCCCXXV.

C Rurſus in alio quoq; uidetur EymERICUS in hac quæſtiōne, memoria lapſus. nam poſtquam retulit fragmentum ex conſtitutiōne incipiente, Glorioſam Eccleſiam. ait conſtitutiōnem, cuius initium eſt, Sancta Romana. latam fuiſſe poſt prædictam, & condemnatā in cōſtitutiōne, Glorioſam Eccleſiā. quod tamen non eſt uerum, cum conſtitutiō, Sancta Romana. edita fuerit aliquot diebus priuſquā ederetur conſtitutiō, Glorioſam Eccleſiā. nepe tertio Kalen. Ianuarij Pontificatus Ioannis xxij. anno Secundo, id eſt, die xxx. menſis Decembris, anno Salutis MCCCXVIII.

D Res ergo hæc de exortu, & condemnatione Fraticellorum, & Henrici de Sena, & Michaelis de Caſena per diuerſas cōſtitutiōnes domini Ioannis xxij. facta, ita ſe habuit ſeruata ſerie & ordine temporum ex ipſiſmet cōſtitutiōnibus collectos, quemadmodum copioſe docuimus ſupra ſuper quæſtiōne proxime præcedenti: quæ omnia uidentur ſunt, ut hæc apertius intelligantur. Hic uero lapſus facile condonandus eſt tanto uiro, cum in chronologicis & ſerie temporum facile erretur.

E Iam quæ in hac quæſtiōne commemorat auctor multo facilius percipiuntur, ſi legantur integre hæc conſtitutiōnes, incipientes, Glorioſam Eccleſiam & Sancta Romana.

d Glorioſam Eccleſiam: & infra. EymERICUS hic ex cōſtitutiōne hæc ſolum deprompſit ac retulit Fraticellorum errores, omiſſis eorum conſtitutiōnibus ex diuina ſcriptura petitis. eſt autem hæc conſtitutiō ualde elegans, & dactyliſſima, ſicut res ipſa indicat, quæ ut dixi integra reſertur in fine huius operis, inter litteras Apoſtolicas pro officio